

Υψηλή θερμοκρασία και εγκυμοσύνη - Μεγάλη ελληνική μελέτη

[iatronet.gr/article/118810/ypshlh-thermokrasia-kai-egkymosynh-megalh-ellhnikh-meleth](https://www.iatronet.gr/article/118810/ypshlh-thermokrasia-kai-egkymosynh-megalh-ellhnikh-meleth)

Βασίλης Ιγνατιάδης

6 Σεπτεμβρίου 2023

Τετάρτη, 06 Σεπτεμβρίου 2023, 08:00

Τροποποίηση: 06/09/2023, 08:00

Βασίλης Ιγνατιάδης

Ανταποκριτής στη Θεσσαλονίκη

Οι έγκυοι, οι θηλάζουσες και τα βρέφη τους περιλαμβάνονται στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που επηρεάζονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Πρωτογενείς μελέτες σε όλο τον κόσμο έχουν δείξει αυξημένη νοσηρότητα και νοσηλείες σε γυναίκες και βρέφη, πρόωρες γεννήσεις και άλλες καταστάσεις υγείας που συσχετίζονται με την έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες.

Το μεγάλο ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο **HIGH Horizons**, με εταίρους ορισμένους από τους παγκόσμιους leaders της έρευνας στο συγκεκριμένο πεδίο, καλείται να το διερευνήσει σε βάθος, να εντοπίσει τους μηχανισμούς και τα βιολογικά μονοπάτια μέσω των οποίων επηρεάζεται η υγεία εγκύων και βρεφών και να προτείνει συγκεκριμένες δράσεις προσαρμογής και μετριασμού των επιπτώσεων.

Κομβικό ρόλο στην ερευνητική προσπάθεια, στην οποία συμμετέχουν πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα από 7 χώρες της Ε.Ε. και της υποσαχάριας Αφρικής, θα διαδραματίσει το Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στο πλαίσιο των δύο παράλληλων μελετών που έχουν αναλάβει οι Έλληνες επιστήμονες, θα παρακολουθήσουν μέσω βιοδεικτών την υγεία 500 εγκύων σε όλη τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, καθώς και των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο, μέχρι να κλείσουν το πρώτο έτος της ηλικίας τους.

Η αναπληρώτρια καθηγήτρια Υγιεινής - Επιδημιολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, **Βαρβάρα Μουχτούρη** (φωτογραφία), περιγράφει στο **iatronet.gr** τους στόχους και τη μεθοδολογία της της 4ετούς ερευνητικής προσπάθειας.

Δεδομένα και κενά της βιβλιογραφίας

Μια σειρά από συστηματικές ανασκοπήσεις, σε πάνω από 200 πρωτογενείς μελέτες σε όλο τον κόσμο, έχουν δείξει ότι υπάρχουν δυσμενείς άμεσες επιπτώσεις της υψηλής θερμοκρασίας στην υγεία των εγκύων και των βρεφών. Οι επιπτώσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν πρόωρους τοκετούς, περιγεννητική θνησιμότητα, αιμορραγίες κατά τη διάρκεια του τοκετού, επιπτώσεις στα έμβρυα, αλλά και μακροχρόνιες επιδράσεις στην υγεία των παιδιών.

Άλλες καταστάσεις που έχουν περιγραφεί, με τις οποίες δεν θα ασχοληθεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αναφέρονται σε νοσήματα που μεταδίδονται με υπόδοχα, όπως είναι η ελονοσία και ο δάγκειος πυρετός. Οι έγκυες γυναίκες και τα βρέφη είναι επιρρεπείς σε πιθανή αύξηση αυτών των νοσημάτων, όπως προβλέπουν τα μοντέλα, λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Σημειώνεται πως οι μελέτες έγιναν σε χώρες υψηλού εισοδήματος, γεγονός που καταδεικνύει ότι το πρόβλημα δεν επηρεάζει μόνο τις χώρες του λεγόμενου τρίτου κόσμου.

Σύμφωνα με την κυρία Μουχτούρη, ένα κενό που έχει εντοπιστεί στην έως τώρα έρευνα είναι η μη διερεύνηση των μηχανισμών μέσω των οποίων επιδρά η θερμότητα στην υγεία εγκύων και βρεφών, κάτι που μπαίνει στο «μικροσκόπιο» του HIGH Horizons.

Οι δύο ελληνικές μελέτες

Οι ερευνητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας πραγματοποιούν δύο παράλληλες μελέτες:

Η πρώτη θα αναλύσει ιστορικά δεδομένα σε σχέση με την θερμοκρασία, την υγρασία και άλλες παραμέτρους των κλιματολογικών συνθηκών στην Ελλάδα και θα τα συσχετίσει με επιδημιολογικά δεδομένα για την κατάσταση του πληθυσμού - στόχου (έγκυοι, θηλάζουσες και βρέφη ως ενός έτους). "Έχουμε ζητήσει από την ΕΛΣΤΑΤ στοιχεία σχετικά με τη νοσηρότητα, τις νοσηλείες και την θνησιμότητα για αυτό τον πληθυσμό – στόχο, καθώς και οποιαδήποτε άλλη κατάσταση υγείας στην οποία μπορούμε να έχουμε πρόσβαση", αναφέρει η κ. Μουχτούρη και προσθέτει: "Θα συσχετίσουμε αυτά τα δεδομένα με τις κλιματολογικές συνθήκες για να δούμε αν υπάρχει σχέση μεταξύ αυξημένης θερμοκρασίας και νοσηρότητας, αύξησης εισαγωγών στα νοσοκομεία και συγκεκριμένες καταστάσεις υγείας".

Η δεύτερη θα είναι μια προοπτική μελέτη σειράς μητέρας - παιδιού. "Σκοπεύουμε να εντάξουμε περίπου 500 εγκύους από διάφορα νοσοκομεία της Αθήνας, της Λάρισας και ενδεχομένως της Κύπρου και τα παιδιά τους στον πρώτο χρόνο. Θα μελετήσουμε ποια είναι η επίδραση από την έκθεση σε συγκεκριμένους κλιματολογικούς παράγοντες, όπως είναι η θερμοκρασία, η υγρασία, η ταχύτητα του ανέμου και η έκθεση σε ηλικιακή ακτινοβολία, ενώ θα συμπεριλάβουμε επίσης δείκτες ατμοσφαιρικής ρύπανσης", επισημαίνει η ερευνήτρια.

Φορητά θερμόμετρα και αυτόματα καταγραφικά

Οι επιστήμονες, που έχουν εξασφαλίσει έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, θα χρησιμοποιήσουν πρωτοποριακές μεθόδους για τις μετρήσεις και την συλλογή αξιόπιστων δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό θα τοποθετηθούν - κατόπιν συγκατάθεσης - αυτόματα καταγραφικά θερμοκρασίας μέσα

στις κατοικίες των γυναικών, ακόμα και φορητά θερμομέτρα που θα έχουν επάνω τους όταν κυκλοφορούν εκτός σπιτιού, προκειμένου να καταγραφεί η ακριβής πραγματική έκθεσή τους στην θερμοκρασία περιβάλλοντος.

Το ελληνικό κομμάτι του ερευνητικού προγράμματος θα έχει καταλυτική συνεισφορά και στη διερεύνηση των μηχανισμών μέσα από τους οποίους το κλίμα επηρεάζει την υγεία του πληθυσμού – στόχου. «Θα πάρουμε δείγματα από γυναίκες και μέσα από εργαστηριακές εξετάσεις θα μελετήσουμε συγκεκριμένους βιοδείκτες, οι οποίοι ενδεχομένως να αλλάζουν με την αύξηση τα θερμοκρασίας. Έτσι θα διερευνήσουμε τα βιολογικά μονοπάτια», εξηγεί η αναπληρώτρια καθηγήτρια. Μάλιστα, στο Εργαστήριο της Λάρισας θα σταλούν για ανάλυση δείγματα από μελέτες που γίνονται παράλληλα σε άλλες χώρες, όπως στη Ζιμπάμπουε.

Το πρόγραμμα HIGH Horizons ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2022, έχει διάρκεια τεσσάρων ετών και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Horizon Research and Innovation της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας εντάχθηκε επίσημα την 1η Απριλίου του 2023, με έξτρα χρηματοδότηση μέσω του μηχανισμού Hop-On Facility.

Ειδήσεις υγείας σήμερα

Επικροτεί η ΠΟΕΔΗΝ την αποπομπή του διοικητή στο "Μεταξά" - Γιαννάκος: Υπάρχει ελπίδα...

Παύεται από τα καθήκοντά του ο διοικητής του "Μεταξά" έπειτα από το πρόβλημα με τις χημειοθεραπείες

Εκκενώνεται το Κέντρο Υγείας Αργαλαστής λόγω της πλημμύρας